

Bijlage 7

Voorleesbeleid voorscholen IJsselstein

De voorschool stelt zich ten doel jonge kinderen met een taalachterstand extra te stimuleren (middels een daarvoor ontwikkelde methodiek), om de startcondities van deze doelgroep te verbeteren bij hun entree op de basisschool. Op langere termijn kan dit de vroegtijdige schoolverlating voorkomen en de kans bieden om relatief veel economisch rendement voor deze doelgroep te behalen.

Voorlezen aan jonge kinderen heeft een positief effect op de ontwikkeling van kennis en vaardigheden die invloed hebben op het latere leren op school (Bron: Meer voorlezen, beter in taal. Kunst van Lezen & BoekStart, 2011). En in het bijzonder op: ontluikende geletterdheid (kinderen van 0-4 jaar: herkennen van letters, de relatie tussen schrift en gesproken taal, het hanteren van een boek, verhaalstructuren, zinsstructuren enz.); fonologisch bewustzijn; alfabetische kennis; woordenschat; zelfvertrouwen; kennis van de wereld en vooral plezier in (voor)lezen. Daarom is de doorgaande (voor)leeslijn een wezenlijk onderdeel van de doorgaande leerlijn. Om aan deze ontwikkeling een bijdrage te kunnen leveren kunnen ouders, de voorscholen, de openbare bibliotheek en het onderwijs hun krachten samen bundelen door activiteiten te initiëren onder de noemer *voorbereidende literatuureducatie*. Ouders en professionals zijn hierbij mediators om het jonge kind met lezen in aanraking te brengen, door middel van literatuur en boekjes afgestemd op de totale ontwikkeling van het jonge kind. Hierdoor wordt de literaire competentie gestimuleerd en vergroot bij het kind. (Bron: *De doorgaande leeslijn 0-18 jaar*. Stichting Lezen, 2005)

Rol van de ouders:

- Een taalrijke omgeving thuis creëren (eigen voorbeeld is belangrijk, vooral vaders hebben een grote impact op leesgedrag van kinderen!); een geletterd thuisklimaat verzorgt de betere prestatie van kinderen op school (Notten, 2011).
- Voorlezen tot een dagelijks ritueel maken. Kinderen die op driejarige leeftijd dagelijks worden voorgelezen, scoren na twee jaar hoger op taal en rekenen dan leeftijdsgenoten die niet werden voorgelezen. Zij lopen ook voor op sociaal, emotioneel, fysiek en creatief gebied. Voor de meertalige gezinnen: zelfs voorlezen in de eigen taal staat de ontwikkeling van het Nederlands bij het kind niet in de weg. Kinderen kunnen de kennis van hun eerste taal overdragen op hun tweede taal (bron: Leseman e.a., 2009).
- Dagelijks praten met het kind over dagelijkse gebeurtenissen verbetert later de taalvaardigheid van het kind.
- Door middel van een bibliotheeklidmaatschap (gratis voor kinderen t/m 17 jaar!) en professioneel advies van de bibliothecarissen zorgt de ouder voor een gevarieerd en geschikt (prenten)boeken- en mediaaanbod voor haar/zijn kind.
- Deelnemen aan activiteiten rondom taal en cultuur die door kinderopvang- en andere organisaties (bibliotheek, boekwinkel, theater) georganiseerd worden.

Rol van de organisatie:

- (Voor)leesbeleid een onderdeel maken van het pedagogisch beleid van de organisatie. Bijscholing organiseren voor functionarissen. Bibliotheek biedt in haar aanbod expertise op dit gebied aan.
- Voorlezen is een vast en dagelijks onderdeel van het curriculum, volgens het voorleesbeleid van de organisatie. In het dagritme komt een gevarieerd aanbod van verschillende soorten boeken, zoals: rijmpjes, versjes, liedjes, prentenboeken, aanwijs- en benoemboeken, digitale prentenboeken enz.; eventueel gebruikmakend van de voorleeskast. Pedagogische (mede)werkers zijn geschoold in interactief voorlezen en kunnen het dagelijks toepassen in hun werk.
- Organisatie zorgt dat het verloop van de taalontwikkeling van elk kind in kaart wordt gebracht (monitoren en ingrijpen waar nodig).
- Organisatie zorgt voor een goede overdracht van kinderen aan de basisschool.
- Voorlezen is voor de organisatie belangrijk en daarom zorgt organisatie voor een jaarlijks budget voor basiscollecties, volgens het voorleesbeleid van de organisatie.
- Starten met een partnerschap en structurele samenwerking met de bibliotheek. Gebruik maken van haar kennis en producten, toegang krijgen tot een breed en gevarieerd aanbod van verschillende collecties (prenten)boeken en andere media.
(Bvb. digitale prentenboeken; onderzoek toont aan dat juist taalzwakke kinderen baat hebben bij het gebruik van de digitale prentenboeken - twee keer per week een digitaal prentenboek ´lezen´ vergroot de woordenschat met 600 woorden per jaar; M. Verhallen, 2009).

- Samenwerken met de bibliotheek in de landelijke campagne ‘De Nationale Voorleesdagen’ en andere leesbevorderende activiteiten; ouderbetrokkenheid bij deze activiteiten centraal stellen.
- Werken met een erkende methodiek gericht op vve, waarbij taalstimulering een belangrijke plaats inneemt.
- In samenwerking met de bibliotheek het jaarlijks organiseren van een ouderavond/ ouderochtend rondom het voorlezen en gebruik van media voor jonge kinderen.
- Aan alle pedagogische (mede)werkers de mogelijkheid bieden om gebruik te kunnen maken van de bibliotheek.
- Een taalrijke omgeving in de organisatie creëren; maak leeshoeken voor kinderen per groep; boekencollecties per groep die actueel en representatief zijn.
- Pedagogische (mede)werkers zijn geschoold tot voorleescoördinator (deze opleiding is een onderdeel van het bibliotheekaanbod). Voorleescoördinatoren beschikken over de kennis en vaardigheden om voor elk kind voldoende taalstimulerend materiaal aan te kunnen bieden; zij zorgen voor basiscollectie boeken; ze zetten voorlezen op de agenda van het werkoverleg; zij informeren ouders en praten regelmatig met hen over taal, de taalontwikkeling en het voorlezen (dat kan o.a. ook via bvb. een vaste rubriek in de nieuwsbrief van de organisatie, via het bord op locatie; enz.); onderhouden contact met de bibliotheek, JGZ, scholen, boekwinkel, enz.); zij weten hoe ze op eenvoudige en snelle manier geschikte boeken kunnen vinden; zij blijven op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van leesbevordering en voorlezen (o.a. bvb. door ontvangen van de digitale nieuwsbrief 0-4 van de bibliotheek).

Rol van de bibliotheek

- Door het stimuleren van leesplezier ondersteunt de bibliotheek de taalontwikkeling bij (jonge) kinderen. De bibliotheek doet dit met kennis (deskundigheid op het gebied van voorlezen, lezen en media) en producten (collecties).
- De Bibliotheek is een kundige, waardevolle en inspirerende ketenpartner. Daartoe zoekt zij (structurele) samenwerking rond ‘taalontwikkeling’ met gemeente, jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties, primair onderwijs en participeert indien gewenst in de Lokale Educatieve Agenda (LEA).
- Door haar expertise te delen, ondersteunt de bibliotheek persoonlijke en professionele ontwikkeling van de pedagogische medewerkers en andere professionals binnen de kinderopvang (trainingen, workshops, lezingen, ouderavonden; enz.). Door middel van informatie over de nieuwste ontwikkelingen ondersteunt de bibliotheek educatieve processen binnen de voor- en vroegschoolse educatie.

- Door het uitvoeren van programma's zoals BoekStart, BoekStart in de Kinderopvang, Bibliotheek op School, VoorleesExpress en door aan te sluiten bij landelijke campagnes zoals De Nationale Voorleesdagen, helpt de bibliotheek met het promoten van het belang van het (voor)lezen bij ouders en professionals.